

„Riazańczycy. AK w łagrach”. Wzruszająca wystawa w krakowskim Muzeum Armii Krajowej

Redakcja

16 czerwca 2025, 20:43

Wystawę "Riazańczycy. AK w łagrach" można oglądać w Muzeum AK przy ul. Wita Stwosza 12 w Krakowie od 17 czerwca 2025 r. do końca maja 2026 r. Muzeum Armii Krajowej w Krakowie

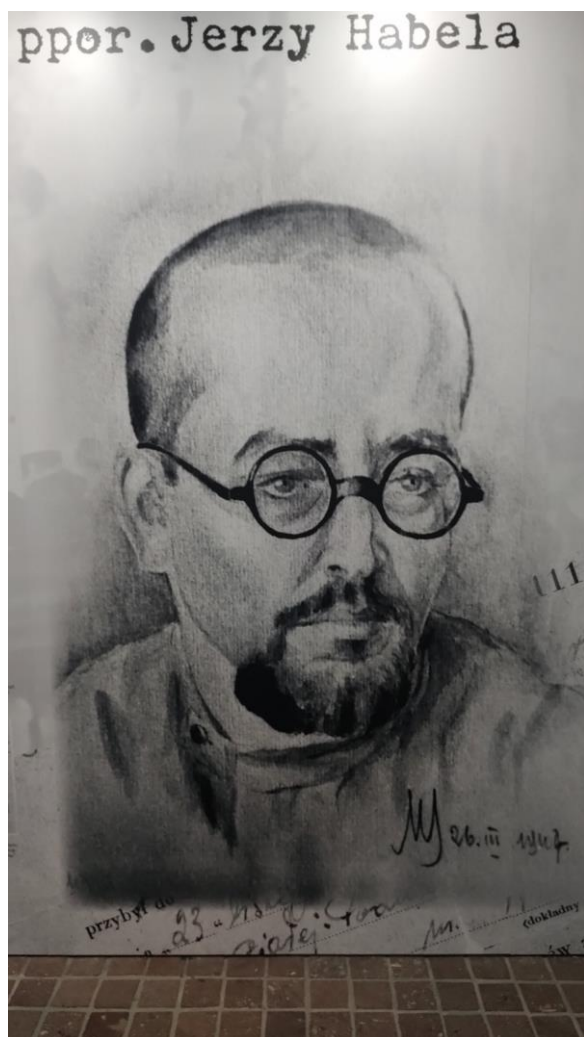
„Po wejściu na ziemie polskie Armii Czerwonej w 1944 r. sowieckie władze bezpieczeństwa rozpoczęły szeroko zakrojone represje wobec członków AK. Żołnierzy podziemnych sił zbrojnych aresztowano, umieszczano w więzieniach i obozach przejściowych, a następnie wysyłano do łagrów w ZSRS” - przypomina Muzeum Armii Krajowej w Krakowie. I jednocześnie zaprasza na nową przejmującą wystawę, opowiadającą o losach żołnierzy więzionych w Riazaniu-Diagilewie w latach 1944–1947.

Wystawa

- Tysiące akowców na nieludzkiej ziemi
- Kogo więziono w Riazaniu-Diagilewie?
- Niezwykłe dzieło Jerzego Polaczka

Tysiące akowców na nieludzkiej ziemi

- Jednym z miejsc, do których trafiali żołnierze AK, był łagier NKWD nr 179 w Riazaniu-Diagilewie, 200 km na południowy wschód od Moskwy. Pierwszą grupę akowców - z Lubelszczyzny - przywieziono tam w sierpniu 1944 r. Potem doszły transporty z Wilna, Brześcia nad Bugiem i Lwowa oraz 1,5 tys. akowców przetrzymywanych wcześniej w obozie w Ostaszkowie. W latach 1944–1947 w Riazaniu-Diagilewie więziono około 3 tys. żołnierzy AK – informuje Maciej Kwaśniewski z Muzeum Armii Krajowej.

Ppor. Jerzy Habela

I to o nich, ich niełatwych losach, przeżyciach, troskach, ale też ciągłej obawie o życie, jest wystawa, którą od 17 czerwca będzie można obejrzeć w Muzeum Armii Krajowej. Dzięki olbrzymim planszom staniemy twarzą w twarz, oko w oko z żołnierzami AK, podziwiając jednocześnie artystyczny kunszt Mieczysława Skrzypińskiego i Jana Ptaszyńskiego. To bowiem za sprawą ich maestrii możemy dzisiaj przywołać do życia łagierników. Na wystawie można będzie poznać nie tylko ich codzienne życie, ale także historię obozu, a ujrzymy również używane przez więźniów przedmioty osobiste.

Kogo więziono w Riazaniu-Diagilewie?

„Do obozu tego trafili przedstawiciele kadry dowódczej AK, m.in.: komendant Okręgu Wilno–Nowogródek płk Aleksander Krzyżanowski „Wilk”, komendant Obszaru Lwów płk Władysław Filipkowski „Janka”, komendant Okręgu Lublin płk Kazimierz Tumidajski „Marcin”, gen. Ludwik Bittner „Halka”, dowódca 9. Dywizji Piechoty AK i inni. Więziono także przedstawicieli władz cywilnych, m.in. delegatów rządu: na województwo białostockie Józefa Przybyszewskiego i lubelskie – Władysława Cholewę” - przypomina Muzeum Armii Krajowej.

Niezwykłe dzieło Jerzego Polaczka

Tej wzruszającej wystawy nie byłoby, gdyby nie pasja jednego z więźniów - Jerzego Polaczka (1919–1997). To dzięki niemu udało się ocalić od zagłady i zapomnienia nie tylko pamięć, ale także przedmioty osobiste oraz relikwie obozowego życia. To dzięki niemu, i jego rodzinie, która w 2001 roku przekazała materiały do Biblioteki Jagiellońskiej, ocalała pamięć o „riazańcykach”.

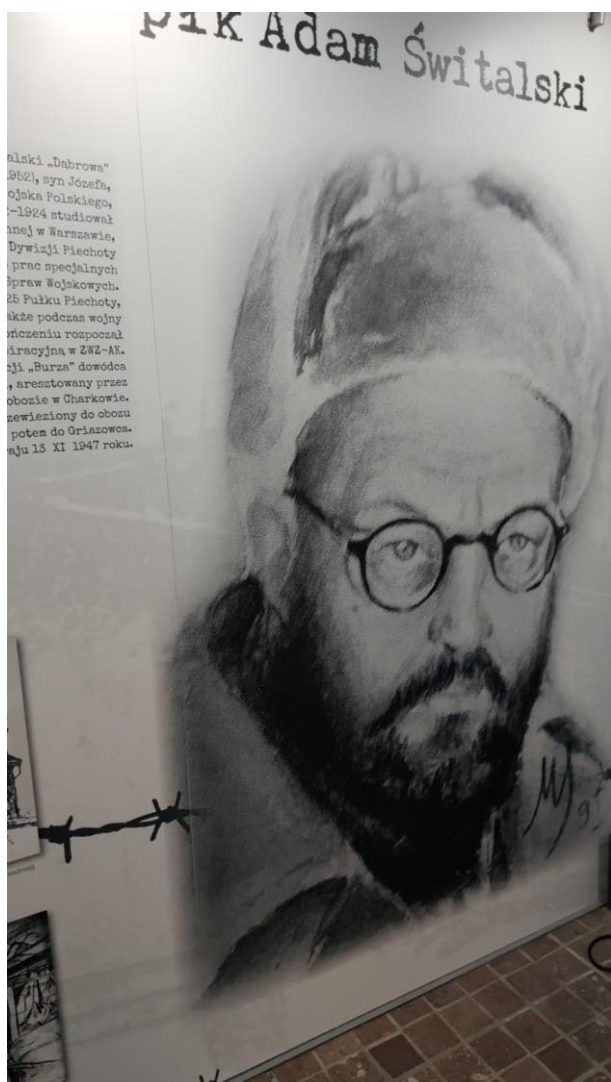
Wystawa powstała we współpracy z Biblioteką Jagiellońską i Fundacją Centrum Dokumentacji Czynu Niepodległościowego, a jej partnerem jest Stowarzyszenie Środowisko Borowiczan Sybiraków. Jej kuratorem jest dr

Tomasz Dudek z Uniwersytetu Jagiellońskiego/Biblioteki Jagiellońskiej/Fundacji Centrum Dokumentacji Czynu Niepodległościowego.

Wyjątkową ekspozycję oglądać można w Muzeum AK przy ul. Wita Stwosza 12 w Krakowie od 17 czerwca 2025 r. do końca maja 2026 r. W ten sposób poznamy choć część niełatwych losów żołnierzy AK zesłanych na nieludzką ziemię. Przypomnijmy, że tylko w latach 1944-1945 w głąb Związku Sowieckiego wywieziono ponad 20 000 akowców.

Patronat honorowy nad wystawą objęli Wojewoda Małopolski Krzysztof Jan Klęczar oraz Marszałek Województwa Małopolskiego Łukasz Smółka.

Płk Adam Świtalski

<https://dziennikpolski24.pl/riazanczycy-ak-w-lagrach-wzruszajaca-wystawa-w-krakowskim-muzeum-armii-krajowej/ar/c1p2-27695253>